

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร

KNOWLEDGE AND COMPREHENSION OF PERSONAL INCOME TAX FILING VIA THE INTERNET FOR INDIVIDUALS IN SAKON NAKHON MUNICIPALITY

เจตรัมภา พรหมทะสาร^{1*}, กฤตกร มั่นสุวรรณ², อธิษฐาน ทองเชื้อ³, จันทนา จันทนนท์⁴, นวรัตน์ สุรติวรพัทธ์⁵
Jetrumpha Pomtasan^{1*}, Krittakorn Monsuwun², Atitarn Thongchua³, Jintana Jantanon⁴, Nawarat Surattiworapat⁵

^{1,2,4,5}สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³สาขาวิชาบริหารการเงิน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{1,2,4,5}Accounting Program, Faculty of Management Science, Sakon Nakhon Rajabhat University

³Financial Program, Faculty of Management Science, Sakon Nakhon Rajabhat University

*Corresponding author's e-mail: jetrumpha@snru.ac.th^{1*}, krittakom@snru.ac.th², atitam@snru.ac.th³,
jintana@snru.ac.th⁴, nawarat2626994@gmail.com⁵

Received: March 29, 2023

Revised: April 30, 2023

Accepted: May 13, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วย F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA และ MANOVA ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในเขตเทศบาลนครสกลนคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกตาม 1) อายุ พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านมาตรการทางภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี 2) ระดับการศึกษา พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านมาตรการทางภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี และ 3) อาชีพ พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านมาตรการทางภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ; ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา; การยื่นแบบแสดงรายการทางอินเทอร์เน็ต

Abstract

The study aimed to 1) investigate the knowledge and comprehension of personal income tax filing via the internet among individuals in Sakon Nakhon Municipality and 2) compare the knowledge and comprehension of personal income tax filing via the Internet among individuals in the same municipality. We categorized the participants based on their age, education level, and occupation. In Sakon Nakhon Municipality, the sample consisted of 400 people. We collected the data by using questionnaires. The statistics used in the analysis were percentages, averages, and standard deviations. We tested the hypothesis using the F-test, utilizing both ANOVA and MANOVA variance analysis techniques. The results demonstrated knowledge and understanding of personal income tax filing via the Internet. Overall, there was a high level of knowledge and comprehension among the participants. Classified by 1) age, it was found that income taxpayers in Sakon Nakhon Municipality had different ages. There was a significant difference between overall and individual knowledge, including general knowledge about personal income tax, in terms of tax measures and tax deduction benefits. 2) Education level: The Sakon Nakhon Municipality's income taxpayers exhibited varying levels of education. There was a significant difference in overall knowledge and comprehension of each aspect, including tax measures and tax deduction benefits. and 3) Occupation: In Sakon Nakhon Municipality, we discovered that income taxpayers had a variety of occupations. The overall knowledge and understanding of each aspect, including tax measures and tax deduction benefits, differs significantly.

Keywords: knowledge and comprehension; personal income Tax; the filing via the internet

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ภาษีอากรถือเป็นรายได้หลักของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เป็นเครื่องมือการคลังของรัฐบาลที่สำคัญในการบริหารประเทศ ประเภทของภาษีอากร แบ่งเป็นภาษีอากรทางตรง และภาษีทางอ้อม ซึ่งกฎหมายที่ทางรัฐบาลใช้ในการเรียกเก็บภาษี คือ ประมวลรัษฎากร โดยภาระหน้าที่ในการเสียภาษีนั้นมีใ้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศชาติที่มีความรับผิดชอบคนหนึ่ง (ดวงพร เพชรคง, 2560) ซึ่งกรมสรรพากรได้วางระบบการให้บริการยื่นแบบชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางอินเทอร์เน็ตภายใต้โครงการ E-revenue ให้บริการชำระภาษีผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและให้บริการข้อมูลแบบออนไลน์เป็นการเพิ่มช่องทางการชำระภาษี เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เสียภาษีที่เลือกใช้บริการแบบออนไลน์มาตั้งแต่ ปี 2545 จนถึงปัจจุบัน จำนวนผู้ลงทะเบียนในระบบและยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ประกอบกับผลกระทบจากโควิด 19 ส่งผลให้การทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการที่มีผู้ให้ความสนใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ทางออนไลน์จำนวนมาก ก็ไม่ได้หมายความว่าประสบความสำเร็จของกรมสรรพากร เนื่องจากประชาชนผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ทางอินเทอร์เน็ต ทั้งในด้านการเข้าใช้งานของระบบอินเทอร์เน็ต ด้านความรู้เกี่ยวกับการวางแผนภาษี ความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(อนันติตรา ดอนบันเทา, 2560) ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบตามมาหลังจากการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บางรายต้องมายื่นเพิ่มเติมเนื่องจากกรอกข้อมูลผิดพลาด การแนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไม่ครบสมบูรณ์ จึงส่งผลให้ไม่ได้รับภาษีที่ชำระไว้เกินคืน หรือได้รับคืนแต่เกิดความล่าช้า

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่เป็นผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เสียภาษี มีความเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีในการยื่นแบบภาษีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต มีความถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ทันต่อเวลา และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยื่นแบบชำระภาษี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคล ประชาชนทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นผู้ที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และวาสนา ดวงดาราร, 2554) ซึ่งภาษีเงินได้เงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรเป็นภาษีทางตรง อีกทั้งยังเป็นแหล่งรายได้และเครื่องมือกระจายรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล (สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ, 2563) ดังนั้น ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ที่มีเงินได้ที่เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมีสถานะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1) บุคคลธรรมดา 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล 3) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี 4) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง 5) วิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีนิติบุคคล ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีสถานะอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าว ถือเป็นผู้มีเงินได้ที่เข้าเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากร เรียกว่า “เงินได้พึงประเมิน” ซึ่งหมายถึง เงินได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ อาจเป็นเงินตรา ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงินและเครดิตภาษี เงินได้ของบุคคลใด ๆ หรือหน่วยภาษีใดข้างต้นที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีใด ๆ หรือเงินได้ที่เกิดขึ้นในปีภาษี ในมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีไว้ 8 ประเภท ดังนี้ มาตรา 40(1) ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานไม่ว่าจะเป็น เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ เงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับจากนายหน้า เป็นต้น มาตรา 40(2) เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ

โบนัส เงินค่าเช่าบ้านจากตำแหน่งงานที่ทำ เป็นต้น มาตรา 40(3) ได้แก่ ค่าแห่งกฏวิมล ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปีหรือเงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่นหรือคำพิพากษาของศาล มาตรา 40(4) ได้แก่ ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น เงินลงทุนของบริษัท เงินเพิ่มทุนของบริษัท ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากันหรือรับช่วงกันหรือเลิกกัน ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนการเป็นหุ้นส่วน หรือโอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตัวเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก มาตรา 40(5) ได้แก่ การให้เช่าทรัพย์สิน การผลิตสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน การผลิตสัญญาซื้อขายเงินผ่อน มาตรา 40(6) ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอิสระอื่น มาตรา 40(7) ได้แก่ เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมา มาตรา 40(8) คือ เงินได้จากการทำธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่นนอกเหนือจากที่ระไว้ใน (1) ถึง (7) แล้ว

การหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนทางภาษี

ค่าใช้จ่าย เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคำนวณภาษี ถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับหักเป็นต้นทุนในการทำงาน เพื่อให้ได้เงินได้หรือรายได้สุทธินั้นมาคำนวณภาษีตามอัตราภาษี โดยมีอัตราการหักค่าใช้จ่ายมากหรือน้อยตามแต่ละประเภทของเงินได้ (กรมสรรพากร, 2563) ดังนี้ เงินได้ประเภทที่ (1) เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เบี้ยเลี้ยง หักได้ 50% แต่ไม่เกิน 100,000 บาท (2) เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ค่าธรรมนิยม ค่านายหน้า ฯลฯ หักได้ 50% แต่ไม่เกิน 100,000 บาท (หากมี (1) และ (2) ให้นำมารวมกันแต่หักได้ไม่เกิน 100,000 บาท) (3) ค่าแห่งกฏวิมล ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น หักได้ 50% แต่ไม่เกิน 100,000 บาท หรือตามจริง (4) ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนแบ่งกำไร ฯลฯ หักค่าใช้จ่ายไม่ได้ (5) รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน การผลิตสัญญาเช่าซื้อ การผลิตสัญญาซื้อขาย เงินผ่อน ประเภท บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง แพ หักตามจริงหรือเหมา 30% ที่ดินที่ใช้ในการเกษตร หักตามจริงหรือเหมา 20% ที่ดินที่มีได้ใช้ในการเกษตร หักตามจริงหรือเหมา 15% ยานพาหนะ หักตามจริงหรือเหมา 30% และทรัพย์สินอื่น หักตามจริงหรือเหมา 10% (6) วิชาชีพอิสระ การประกอบโรคศิลปะ หักตามจริงหรือเหมา 60% และนักกฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ประณีตศิลปกรรม หักตามจริงหรือเหมา 30% (7) รับเหมาก่อสร้าง หักตามจริงหรือเหมา 60% และ (8) รายได้อื่นนอกเหนือจาก (1)-(7) หักตามจริงหรือเหมา 40% และ 60% (ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 629) พ.ศ.2560)

ค่าลดหย่อนและยกเว้นเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบในการคำนวณภาษีที่กฎหมายกำหนดให้นำไปหักออกจากเงินได้ได้อีกหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว โดยมีการหักลดหย่อนกรณีต่าง ๆ แตกต่างกันไป (กรมสรรพากร, 2566) สรุปได้ดังนี้ กรณีบุคคลธรรมดา หรือผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี (1) ผู้มีเงินได้ 60,000 บาท (2) คู่สมรส (ไม่มีเงินได้) 60,000 บาท (3) ผู้มีเงินได้หรือคู่สมรสต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ ให้หักรวมกันได้ ไม่เกิน 120,000 บาท (4) บุตรชอบด้วยกฎหมายและบุตรบุญธรรม หักได้คนละ 30,000 บาท (5) ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป หักได้ คนละ 30,000 บาทและบิดามารดาของคู่สมรสได้อีกคนละ 30,000 บาท (6) ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ หักได้คนละ 60,000 บาท (7) ค่าเบี้ยประกันชีวิต (กรมธรรม์อายุ 10 ปีขึ้นไป) หักได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท (8) ค่าเบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้และคู่สมรส หักเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท (9) เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 500,000 บาท (หักได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท ได้รับยกเว้นไม่เกิน 490,000 บาท และไม่เกินร้อยละ 15

ของค่าจ้าง) (10) เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ได้รับยกเว้นเท่าที่จ่ายเงินค่าซื้อหน่วยลงทุน ไม่เกินร้อยละ 30 ซึ่งต้องไม่เกิน 500,000 บาท (11) ค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ หักได้ร้อยละ 15 แต่ไม่เกิน 200,000 บาท (12) เงินสะสมกองทุนการออมแห่งชาติ ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 500,000 บาท (13) ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) หักเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินร้อยละ 30 แต่ไม่เกิน 200,000 บาท (14) ดอกเบี้ยกู้ยืมที่จ่ายให้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงิน สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย หักตามเท่าที่จ่ายจริง ได้ไม่เกิน 100,000 บาท (15) เงินสมทบประกันสังคม หักเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 200,000 บาท (16) ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ หักเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 25,000 บาท (17) เงินบริจาค สนับสนุนการศึกษา/กีฬา/พัฒนาสังคม เงินบริจาคผ่านระบบ e-Donation หักได้ 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน เงินบริจาคทั่วไป หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น เงินบริจาคแก่พรรคการเมือง หักลดหย่อนได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท (18) ค่าซื้อและค่าติดตั้งระบบกล่องโทรทัศน์วงจรปิด หักเท่าที่จ่ายจริง (เฉพาะเงินได้ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเท่านั้น) (19) ค่าฝากครรภ์และค่าคลอดบุตร หักเท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 60,000 บาท (20) เงินลงทุนในหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนเพื่อจัดตั้ง หรือเพิ่มทุนบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคมและได้จดทะเบียนการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม หักเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท (21) ค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการ ซ่อปดีมีคืน หักเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท

ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เริ่มจากให้นำเงินได้พึงประเมิน (เงินได้ทั้งปี) หักค่าใช้จ่าย หักลดหย่อน เหลือเท่าใดเรียกว่า เงินได้สุทธิ เช่น นายสมบัติ มีสถานะโสด อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีเงินได้ทั้งปี 350,000 บาท หักค่าใช้จ่าย 100,000 บาท มีรายการลดหย่อนภาษีส่วนตัว 60,000 บาท ประกันสังคม 9,000 บาท และไม่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือประกันอื่น ๆ คำนวณภาษีได้ดังนี้

		อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่กฎหมายกำหนด	
		เงินได้สุทธิ(บาท)	อัตราภาษี(%)
เงินได้พึงประเมิน (เงินได้ทั้งปี)	350,000 บาท		
หัก ค่าใช้จ่าย	100,000 บาท	0 – 150,000	0
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	250,000 บาท	150,000 – 300,000	5
หัก ลดหย่อนภาษีส่วนตัว	60,000 บาท	300,000 – 500,000	10
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อน	190,000 บาท	500,000 – 750,000	15
หัก ประกันสังคม	9,000 บาท	750,000 – 1,000,000	20
เงินได้สุทธิ	181,000 บาท	750,000 – 2,000,000	25
		2,000,000 – 5,000,000	30
		5,000,000 ขึ้นไป	35

ภาพที่ 1 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่กฎหมายกำหนด

จากเงินได้สุทธิจำนวน 181,000 บาท สามารถนำไปเปรียบเทียบกับอัตราภาษีแบบขั้นบันได ดังนั้น นายสมบัติ ต้องชำระภาษีทั้งสิ้น 1,550 บาท สามารถคำนวณได้ดังนี้

เงินได้สุทธิ 150,000 บาท ได้รับการยกเว้นภาษี

เงินได้สุทธิ 31,000 บาท $(31,000 \times 5\%) = 1,550$ บาท

มาตรการทางภาษี เป็นมาตรการที่ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสามารถนำเงินค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทที่เข้าข่ายข้อกำหนดของมาตรการนั้น ๆ นำมาหักลดออกจากฐานการคำนวณภาษี เช่น มาตรการชิมช้อปใช้ ช้อปเพื่อชาติ ช้อปดีมีคืน เป็นต้น ซึ่งหมายถึงการที่รัฐบาลช่วยอุดหนุนค่าใช้จ่ายนั้น ๆ เพื่อคาดหวังให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ และยังเป็นการคาดหวังจากตัวผู้มีหน้าที่เสียภาษีเองในการนำเงินมาใช้จ่ายในช่วงระยะเวลาที่ทางมาตรการกำหนด

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ในปัจจุบันการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและชำระภาษี สามารถทำได้ในเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (สำนักบริหารการเสียภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์, 2559) การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและชำระภาษีของประชาชนตามเว็บไซต์ของกรมสรรพากร โดยมีวัตถุประสงค์ของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และชำระภาษีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นทางเลือกใหม่ให้แก่ผู้ยื่นแบบฯ นอกเหนือจากการยื่นแบบฯ ด้วยกระดาษ เพิ่มคุณภาพและความถูกต้องของข้อมูลโดยผู้ยื่นแบบฯ จะเป็นผู้อัปโหลดข้อมูลในแบบแสดงรายการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การให้บริการที่ดีมากยิ่งขึ้นเนื่องจากลดขั้นตอนการยื่นแบบฯ และชำระภาษี ลดต้นทุนทั้งด้านผู้ยื่นแบบฯ และกรมสรรพากร และยังเป็นการสนับสนุนนโยบาย รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) ของรัฐบาล พร้อมชำระภาษีโดยใช้คำสั่งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ธนาคารโอนเงินค่าภาษีให้กรมสรรพากร หรือรับคืนภาษีที่หัก ณ ที่จ่ายไว้เกินได้อย่างรวดเร็ว เป็นทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งที่ไม่มีบังคับ แต่ช่วยให้ผู้ยื่นแบบฯ ที่สนใจเลือกใช้บริการเพื่อความสะดวกมากยิ่งขึ้นในขณะที่ยื่นแบบฯ ซึ่งการชำระภาษีที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา ยังคงมีอยู่ตามปกติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิชานันท์ ขาวนา (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มาใช้บริการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ศูนย์การยื่นแบบผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 1 ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนจำนวน 400 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, One Way ANOVA, F-test และ Multiple Regression Analysis ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการยื่นแบบฯ และชำระภาษีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ด้านการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบฯ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

ปรียาพร บุ่งทอง (2563) ได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ การศึกษา และอาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์เชิงอนุมาน คือ One – Way ANOVA หากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยสถิติ LSD ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร อายุ การศึกษา อาชีพ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ การศึกษา อาชีพต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน

ขวัญฤทัย พัฒน์แก้ว (2563) ได้ทำการศึกษาถึงการตัดสินใจเลือกใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรปราการ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงอนุมาน คือ One – Way ANOVA หากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยสถิติ LSD ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตพื้นที่ ที่มีอายุและอาชีพต่างกันให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมต่างกัน

อรพินท์ สายมูล (2564) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมต่างกัน

Kumar & Gupta (2017) ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของผู้เสียภาษีเงินได้ต่อการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Filing) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้เสียภาษีเงินได้ต่อการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้อิเล็กทรอนิกส์ คือ ความพึงพอใจ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องความปลอดภัย ความมีประโยชน์และปัญหาซึ่งความพึงพอใจสะท้อนให้เห็นว่าผู้เสียภาษีเงินได้พอใจกับการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้อิเล็กทรอนิกส์ และตระหนักถึงการใช้งานบนเว็บไซต์ โดยความปลอดภัยหรือการรับรู้ความเสี่ยงสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ใช้รู้สึกถึงความปลอดภัย และพบว่าผู้เสียภาษีมีปัญหาเกี่ยวกับเครือข่ายในขณะที่ใช้งานและผู้เสียภาษีมีปัญหาในการชำระผ่าน

สมมติฐานการวิจัย

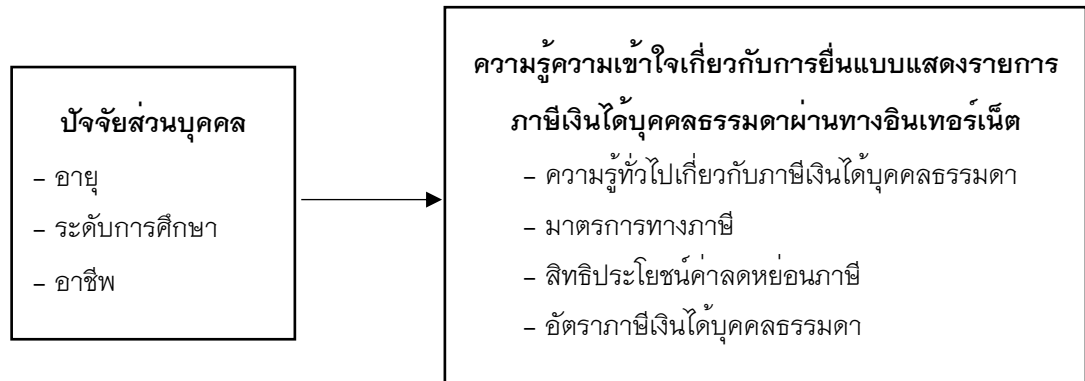
สมมติฐานที่ 1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนารอบแนวคิดของการวิจัยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของประชากร (Kotler & Armstrong, 2018) หรือปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต (กรมสรรพากร, 2566) ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาตรการทางภาษี สิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนในเขตเทศบาลสกลนคร ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณแบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้การคำนวณโดยใช้สูตร Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จากการคำนวณได้ขนาดตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูล คือ 385 คน แต่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจำนวน 400 คน เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ผล และทำการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (convenience sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาตรการทางภาษี ลิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน 20 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ซึ่งมี 5 ระดับคือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

2.2 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้ 1) ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย 2) สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับคำนิยามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อนำ ข้อคำถามมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทุกข้อมีค่ามากกว่า .50 แสดงถึงข้อคำถามมีความเที่ยงตรง สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2556) 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทำการทดลองเก็บข้อมูล (try out) จากกลุ่มผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และทำการ

ทดสอบความเชื่อมั่นจากการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .78 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น .70 ขึ้นไป (Cronbach, 1990) จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลต่อไป

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูล 2 แหล่ง ดังนี้ 1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) โดยการลงพื้นที่วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 6 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนมะขามป้อม ชุมชนหน้าค่าย ชุมชนแวงใหญ่ ชุมชนหนองแดง ชุมชนนาอ้อย และชุมชนรุ่งพัฒนา 2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ บทความทางออนไลน์ หนังสือทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (F-test) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน หลายตัวแปร (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตเทศบาลนครสกลนคร มีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 มีอายุระหว่าง 46 – 55 ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 และมีอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75

2. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยรวม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยรวมและรายรายด้าน

ด้านที่	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	ความรู้ความเข้าใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	3.89	.625	มาก
2	มาตรการทางภาษี	3.57	.669	มาก
3	สิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี	3.47	.719	ปานกลาง
4	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	3.74	.725	มาก
รวม		3.67	.657	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจในอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

สมมติฐานที่ 1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีอายุต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอายุแตกต่างกัน (ANOVA)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	แหล่งของข้อมูล	ความ	df	SS	MS	F	p-value
		ความแปรปรวน					
	ระหว่างกลุ่ม		4	3.459	2.133	3.486	.018*
โดยรวม	ภายในกลุ่ม		395	41.601	.612		
	รวม		399	38.023			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวม แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีอายุระหว่าง 56-64 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าอายุระหว่าง 25-35 ปี และอายุต่ำกว่า 25 ปี อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 3

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	ต่ำกว่า 25 ปี	ระหว่าง 25-35 ปี	ระหว่าง 36-45 ปี	ระหว่าง 46-55 ปี	ระหว่าง 56-64 ปี
$\bar{x}$	3.634	3.575	3.799	3.843	4.016
ต่ำกว่า 25 ปี	3.634	-	.578	.972	.787
ระหว่าง 25-35 ปี	3.575	-	.835	.943	.025*
ระหว่าง 36-45 ปี	3.799		-	.671	.349
ระหว่าง 46-55 ปี	3.843			-	.667

ตาราง 3 (ต่อ)

ระหว่าง 56-64 ปี	4.016	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นรายด้านของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอายุแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilk's lambda	4 ด้าน	20	250.826	2.057	.034*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านมาตรการทางภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี

สมมติฐานที่ 2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีการศึกษาต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (ANOVA)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.045	1.347	5.685	.001*
	ภายในกลุ่ม	396	30.472	.238		
	รวม	399	34.623			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าระดับการศึกษาด้านมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 6

ตาราง 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
$\bar{X}$	3.430	3.512	3.547	3.645
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	3.430	–	.874	.997
มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส	3.512	–	.994	.304
ปริญญาตรี	3.570		–	.469
สูงกว่าปริญญาตรี	3.745			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นรายด้านของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilk's lambda	4 ด้าน	20	327.257	1.870	.027*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านมาตรการทางภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี

สมมติฐานที่ 3 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน (ANOVA)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	แหล่งของ	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
	ระหว่างกลุ่ม		3	3.523	.845	3.865	.011*
	ภายในกลุ่ม		396	29.065	.318		
โดยรวม	รวม		399	31.587			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอาชีพแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	เจ้าของ กิจการ	พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ อาชีพอิสระ
$\bar{X}$	3.724	3.981	3.854	3.676
เจ้าของกิจการ	3.724	–	.994	.998
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	3.981	–	1.000	.023*
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.854		–	.590
ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.676			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นรายด้านของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่น แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilk's lambda	4 ด้าน	20	345.242	1.749*	.030*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านมาตรการทางภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ค่าลดหย่อนภาษี

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในเขตเทศบาลนครสกลนคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวม มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร แก้วสาร (2562) กล่าวคือ ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2560 อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรายการยกเว้นและลดหย่อนมากที่สุด ส่วนเรื่องการหักค่าใช้จ่ายมีความเข้าใจน้อยที่สุด ทั้งนี้ กรมสรรพากรได้มี

การพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษีอากรใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เสียภาษีด้วยระบบ Aree Chatbot ซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้รับบริการสามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับภาษีอากร โดยมีหมวดหมู่คำถามให้เลือก ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินมูลค่าเพิ่ม และมาตรการภาษีช่วงโควิด ดังนั้น เมื่อผู้เสียภาษีมีประเด็นสงสัยประการใดสามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นจึงส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้เสียภาษีมากยิ่งขึ้น

2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในเขตเทศบาลนครสกลนคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ดังต่อไปนี้

1) อายุ พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมแตกต่างกัน โดยประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีอายุระหว่าง 56-64 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าอายุระหว่าง 25-35 ปี และอายุต่ำกว่า 25 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤทัย พัฒนแก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาถึงการตัดสินใจเลือกใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรปราการ 3 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่มีอายุและอาชีพต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมต่างกัน

2) ระดับการศึกษา พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมแตกต่างกัน โดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพินท์ สายมุล (2564) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้อัตราความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมต่างกัน และงานวิจัยของธัญญะ มานะชัยมงคล (2563) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรักจำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ ระดับการศึกษา ปรากฏว่าระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาต่างกัน

3) อาชีพ พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในเขตเทศบาลนครสกลนครที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยรวมแตกต่างกัน โดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ที่มีอาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร บึงทอง (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ด้านอาชีพ พบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้วยระบบ E-Filing มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดขั้นตอนและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ยุ่งยากซับซ้อนในการไปยื่นแบบแสดงรายการที่สรรพากรในเขตพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ซึ่งระบบได้มีการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้งานอย่างต่อเนื่องทุกปี ทั้งในด้านคุณภาพของระบบและข้อมูล เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โดยจากการศึกษาถึงการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในหลายพื้นที่นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นข้อจำกัดของผู้ยื่นแบบแสดงรายการ เช่น ผู้ยื่นแบบยังขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านการใช้อินเทอร์เน็ต ระบบ E-Filing ความรู้ด้านภาษีบุคคลธรรมดา เป็นต้น ซึ่งทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เมื่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เกิดความพึงพอใจต่อการยื่นแบบและสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในการยื่นแบบแสดงรายการจากการใช้งานผ่านระบบ E-Filing ได้อย่างสะดวกไม่เพียงแต่จะช่วยลดความยุ่งยากซับซ้อนในการรายงานภาษีแก่หน่วยงานของรัฐเท่านั้น แต่ยังช่วยเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี เพื่อเพิ่มระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการแก่ประชาชนหลากหลายช่องทางมากขึ้น โดยอาจจัดทำเป็นสื่อออนไลน์แยกเป็นประเด็น ๆ มีวิธีการเข้าถึงข้อมูลที่ง่าย สะดวกรวดเร็ว สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาที่ต้องการ และมีการใช้ภาษาไม่เป็นทางการมากทำให้ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนทุกอาชีพและทุกช่วงวัย

1.2 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการให้ความรู้เกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของประชาชนยื่นแบบแสดงรายการภาษีรายใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานระบบมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายพื้นที่ในศึกษาไปยังเขตพื้นที่อื่น หรือขยายขอบเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้น ทั้งในส่วนระดับภูมิภาคหรือในระดับประเทศ เพื่อทำให้เห็นถึงภาพกว้างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.2 ควรมีการศึกษาถึงทัศนคติของผู้เสียภาษีที่มีต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อให้มีการวางแผนการเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2563). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การหักค่าใช้จ่าย. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.rd.go.th/556.html>.
- กรมสรรพากร. (2566). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ค่าลดหย่อนทางภาษี. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.rd.go.th/59674.html>.
- ขวัญฤทัย พัฒน์แก้ว. (2563). การตัดสินใจเลือกใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรปราการ 3. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงพร เพชรคง. (2560). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานกฎหมาย 2 สำนักกฎหมายสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ธัญญา มานะชัยมงคล. (2563). ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา กรณีศึกษาประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และวาสนา ดวงดารา. (2554). การบัญชีภาษีอากร. กรุงเทพฯ: หจก. ทีพีเอ็น เพรส.
- นิชานันท์ ชาวนา. (2559). ปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ปรียาพร บุ่งทอง. (2563). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://mmmm.ru.ac.th/MMWIS/sat16/6114060120.pdf>.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). การวัดผลและการสร้างแบบสอบถามสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลัยพร แก้วสาร. (2562). ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษาผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3. งานนิพนธ์ปัญหามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุเมธ ศิริคุณโชติ, อัคร สิริชูติวงศ์, อติศักดิ์ สืบประดิษฐ์ และวิรัตน์ เจียรนัย. (2563). ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2563. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเรือนแก้ว การพิมพ์.
- สำนักบริหารการเสียภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์. (2559). การยื่นแบบผ่านชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร.
- อนันธิตรา ดอนบันเทา. (2560). ปัญหาและสาเหตุการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในตำบลลานดอกไม้ตก. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร วันที่ 22 ธันวาคม 2560 (หน้า 614-620). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อรพินท์ สายมูล. (2564). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://mmmm.ru.ac.th/MMWIS/twin92/6214155532.pdf>.
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed). New York: Harper & Row.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2018). *Principles of Marketing* (17th ed). The University of Minnesota Libraries Publishing. <https://open.lib.umn.edu/principlesmarketing/>.

Kumar, S., & Gupta, S. (2017). A Study on Income Tax Payer' S Perception Towards Electronic Filing. *The Journal of Internet Banking and Commerce*, 22(S7), 1-14.